

M. R. Carey

Všemi dary obdarovaná

Přeložila Lucie Horáková
412 str., váz., 349 Kč
ISBN 978-80-7491-783-7

Vychází v rámci Velkého
knižního čtvrtka 13. října 2016

O autorovi

M. R. Carey (nar. 1959) je pseudonym britského spisovatele a scenáristy, který má na kontě už několik úspěšných titulů. Podílí se mimo jiné na slavné komiksově sérii *Lucifer*, která vypráví příběhy oblíbené postavy z komiksu *Sandman* Neila Gaimana, a jako komiks adaptoval i Gaimanovo *Nikdykde*. Kromě spolupráce s komiksovým vydavatelstvím DC Comics také píše scénáře pro televizi a celovečerní filmy.

Obálku v tiskové kvalitě a ukázkou z knihy **Všemi dary obdarovaná** najdete zde:

<http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/1237>.

PDF kompletního textu knihy pro novináře k dispozici na vyžádání ihned.

Foto © Charlie Hopkinson

Anotace

Schovejte si svá tajemství tam, kde je příšery nenajdou

Desetiletá Melanie žije spolu s dalšími dětmi na vojenské základně, kde se pod přísným dohledem vzdělává. Nadprůměrně inteligentní dívka miluje staré řecké báje a její spřízněnou duší je učitelka, slečna Justineauová. Zato seržanta Parkse, který děti hlídá jako dráb, Melanie nesnáší. Stejně jako doktorku Caldwellovou. Ale bez nich to nejspíš nejde, když je základna obklopená zpustošenou krajinou, v níž stejně jako ve zbytku země vládnou hladovci — kanibalská monstra, která při honu za lidským masem nic nezastaví.

Když je základna napadena, podaří se Melanii, slečně Justineauové, seržantu Parksovi, doktorce Caldwellové a vojínu Gallagherovi utéct. Společně se vydávají na cestu do Majáku, posledního místa v Británii, které se podařilo od nákazy uchránit. Jenže budou Melanii v Majáku chtít, když ji v blízkosti lidí popadá zoufalý hlad, jaký ještě nezažila?

Více informací o autorovi a knize

Práva na překlad románu *Všemi dary obdarovaná* (2014) byla prodána do 28 zemí. Kniha se dostala do užšího výběru prestižní sci-fi ceny Arthur C. Clarke Award a byla nominována na ocenění James Herbert Award.

V září měla ve Velké Británii premiéru také filmová adaptace v režii Colma McCarthyho, který se podílel na kultovních seriálech *Sherlock* a *Doctor Who*. V hlavních rolích byly obsazeny hvězdy jako Gemma Artertonová, bývalá Bond girl, nebo držitelka ceny Zlatý globus Glenn Closeová.

Na konci října 2016 vychází také audiokniha z produkce vydavatelství OneHotBook v rámci akce Audioknihy NAHLAS. Příběh načetli: Klára Sedláčková Oltová (Melanie), Dana Černá (slečna Justineauová) a Vasil Fridrich (seržant Parks).

Do 12. října si můžete u našich partnerů (Palmknihy, Kosmas, eReading, Alza) zakoupit v předprodeji e-knihu s 30% slevou.

Ohlasy

Propracované postavy, skvěle zakomponované vědecké poznatky, spousta krve a nádherně vykreslený vztah mezi dospělou ženou a dítětem dělají z tohoto románu jedinečnou záležitost.

Daily Mail

Ne každému spisovateli se podaří vás donutit k tomu, abyste měli rádi geniální desetileté nemrtvé dítě.

The Guardian

Zapomeňte na romantické upíry, dneska je Young Adult literatura plná ponuré dystopické budoucnosti a problematických hrdinek. V tomto chytrém (i když brutálním) románu budete Melanii držet palce, přestože předznamenává zánik lidstva. A sakra.

Star Magazine Review

Prodaná práva

Německo (Verlagsgruppe Droemer Knauer GmbH & Co. KG), USA (Orbit), Portugalsko (Editora Rocco a Penguin Random House Grupo Editorial), Francie (L'Atalante), Bulharsko (Art Line Studios), Norsko (Vigmostad & Bjørke), Turecko (Pegasus Publishers), Island (Bókabeitan), Japonsko (Tokyo Sogensha), Nizozemí (A. W. Bruna Uitgevers), Čína (Faces Publications a Phoenix-Power Cultural Development Co., Ltd.), Španělsko (Editorial Planeta), Itálie (Newton Compton Editori), Polsko (Otwarte), Vietnam (Kim Đồng Publishing House), Thajsko (Earnest Publishing Co., Ltd.), Rusko (Eksmo Publishing House LLC), Chorvatsko (Znanje d.o.o.), Srbsko (Vulkan), Maďarsko (Kossuth Kiadó), Slovinsko (Učila International), Švédsko (Ordfront Förlag), Izrael (Yaniv Publishing), Írán (Behdad Publications), Rumunsko (Nemira Publishing House), Korea (EunHaeng NaMu Publishing Co., Ltd.), Finsko (Like Kustannus Oy).

Rozhovor s autorem

„Když svět skončí, odejdou s ním i všechny vaše každodenní starosti, strasti, úzkosti a krize.“

Kdy vás námět na *Všemi dary obdarovanou* napadl poprvé?

Ten ve skutečnosti pochází z povídky, kterou jsem napsal pro jednu americkou antologii. Byla tematická kniha — jedna z každoročních sbírek, které redigují Charlaïne Harrisová a Toni Kelnerová — a tématem pro onen rok byla školní léta. Slíbil jsem, že do sbírky přispěju, jenže pak mě na půl roku zaměstnaly jiné projekty a najednou jsem si uvědomil, že se blíží odevzdávka. Celý měsíc jsem se pak každé ráno budil s neodbytným pocitem, že už ten příběh vážně musím napsat.

A jednoho rána jsem se místo toho probudil s představou malé dívky, která sedí ve třídě a píše slohovou práci o tom, co bude dělat, až vyroste. Byla to Melanie a najednou mi bylo jasné, kdo je a kde je. Vtip celého výjevu — od kterého k samotnému příběhu vedla ještě dlouhá cesta — byl samozřejmě v tom, že ta dívka nikdy nevyroste. To bychom měli poznat, když budeme v jejím slohu číst mezi řádky — přes rameno jí zahlédneme pravdu.

Povídku jsem napsal za čtyři dny, z toho dva jsem strávil na cestě na komiksový con v Norsku. Dostalo se jí dobrého přijetí. Byla nominována na cenu Edgara Allana Poea a cenu Derringer a dostala se do antologie Pauly Guranové *Nejlepší temná fantasy a horor za rok 2013*. Ale já věděl, že ten příběh ještě neskončil. Neustále jsem se v duchu vracel do Melaniina světa a dumal jsem, co dalšího by za branami Hotelu Echo mohlo být. Chtěl jsem Melanii i dospěle poslat do světa. Chtěl jsem ji vyslat na jinou dráhu.

O několik měsíců později jsem ten nápad představil své redaktorce Anně Clarkeové (zatímco jsem měl pracovat na úplně jiném románu) a ta mi řekla, ať se do toho pustím.

Vztah mezi Melanií a slečnou Justineauovou tvoří srdce příběhu a je velmi dojemný — prožíval jste ho, když jste o něm psal?

To rozhodně, prožíval jsem ho hodně. Cokoli, co se dotýká vztahu mezi dítětem a rodičem (včetně náhradních rodičů a postav v podobných rolích), boří moje citové bariéry. Nebývalo to tak vždycky. Dřív jsem býval drsnák, alespoň co se citů týče. To se ale změnilo, jakmile se mi narodily vlastní děti. Přes noc se ze mě stala citlivka. Dneska mě rozpláče i *Příběh hraček 3*.

Téma rodičů a dětí je jedno z těch, ke kterým se často vracím. Když jsem pro Vertigo DC Comics psal *Lucifera*, pojal jsem ten příběh jako rodinné drama a Lucifera jako vzpurného syna, který se snaží za každou cenu vymanit panovačnému dohledu rodičů a chce definovat sebe sama. A i v širším kontextu se objevovala spousta postav — Mazikeen, Jill Prestová, Elaine Bellocová —, které měly s rodiči problematické vztahy.

Ve *Všemi dary obdarované* jsem s tímhle tématem ale pracoval jinak. Melanie je prubířským kamenem všech dospělých postav, nejen Helen Justineauové. Vidíme je jejíma očima a posuzujeme je — alespoň po určitou dobu — podle toho, jak se k Melanii chovají.

Bylo to ošidné. Chtěl jsem, aby byla slečna Justineauová uvěřitelná postava, ne vymělkovaná světice. Bylo by snadné ji udělat bezchybnou, ale proč? V dané chvíli a v dané situaci je zázrak, že jí vůbec zůstala nějaká citová otevřenost. Ale první scény jsem musel vystavět tak, aby překvapila samu sebe. Není to tak, že by se rozhodla udělat nějaké gesto.

Myslíte si, že je důležité nejenom vyprávět poutavý příběh, ale zabývat se i etickými otázkami?

Dalo by se říct, že jsem napsal spoustu věcí, které to nedělají. Myslím si, že se děje asi tohle: Svět vnímáte nějakým konkrétním způsobem. Většinou to ani není vědomé — prostě máte před očima určitý rejstřík barevných filtrů, takže všechno, co vidíte, všechno, co vám jde do hlavy, je jistým způsobem zkreslené. Některé věci vnímáte velmi ostře, jiných si nevšímáte. A to se pak samozřejmě projevuje při psaní. Můžete psát něco, co se při pohledu z vnějšku může zdát jako čirý eskapismus. Ale nic takového neexistuje. Jak řekla Ursula LeGuinová, exkurze v science fiction jsou vlastně inkurze — pod všemi těmi pestrými dekoracemi zkoumáte skutečný svět nebo to, jak ho vnímáte. A to platí i pro fantasy, horor, thrillery, pro všechnu žánrovou literaturu.

Takže bych asi řekl, že o etické otázky vlastně nejde. Jde o to, psát příběhy, které vychází z vašeho vidění světa a jeho fungování. Pokud to děláte a děláte to dobře, budou vaše příběhy se čtenáři rezonovat a ti v nich najdou věci, které je dojmou nebo přimějí přemýšlet.

V čem si myslíte, že tkví kouzlo oblíbenosti postapokalyptických thrillerů?

Na tohle mám teorii, se kterou už možná přišel dřív někdo jiný. Částí toho kouzla je, že když svět skončí, odejdou s ním i všechny vaše každodenní starosti, strasti, úzkosti a krize. Je to jako první den prázdnin, kdy se před vámi rozprostírá obrovský, nedefinovaný prostor. Už nebudete muset platit hypotéku, chodit do práce, kterou nenávidíte, dělat si starosti s cholesterolem a podobně. Apokalypsa všechno smaže. Jako znovuzrození.

Postapo je samozřejmě i o spoustě jiných věcí. Když se vrátíme zpátky k oněm etickým otázkám, mnoho postapokalyptické tvorby používá zničení současnosti k tomu, aby zkoumalo, co přetrvá. Co nás charakterizuje. Jací bychom byli v novém světě zrozeném z plamenů, z moru nebo zombie holokaustu, a jak bychom se změnili? A změnili bychom se vůbec, nebo by se vynořila ta stejná uspořádání a zase by nás ovládala? Jednou z úžasných věcí na první řadě *Živých mrtvých* bylo, když se Merle Dixon nedokázal zbavit svého toxického rasismu, i když záleželo jedině na tom, kdo je živý a kdo mrtvý.

V románu se často objevuje řecká mytologie — můžete nám přiblížit, čím vás inspirovala?

Už dávno, když jsem pracoval hlavně na komiksech, jsem si uvědomil, že spousta skvělých příběhů staví na mytických archetypech. Příběhy, které přetrvávají, které se vypráví z generace na generaci, se dotýkají čehosi opravdu silného, nebo alespoň opravdu univerzálního — něčeho, co lidé rozpoznají a na co reagují. Tolkien nesouhlasil s tím, jak C. S. Lewis psal své knihy o Narnii, protože používal analogii — existující mýty převyprávěl se změněnými jmény a okolnostmi. Tolkien naopak tvrdil, že spisovatelé by si měli vymýšlet mýty vlastní. Ale je nemožné číst *Silmarillion* a nevšimnout si, jak je Sauronův pád podobný pádu Satanovu. Je to jen otázka toho, jak si vyměříte vztah se svým zdrojovým materiálem. Každý příběh má v sobě pohřbené DNA jiných, starších příběhů.

V povídce, ze které se stala *Všemi dary obdarovaná*, je Melanie posedlá *Iliadou* — a mylně věří, že ji na základně drží, protože v okolním světě řadí trojský kůň nebo něco podobného. Pokud by někdo děti ze základny propustil, staly by se z nich oběti, stejně jako z Ifigenie.

Když jsem začal psát román, přistoupil jsem k Melaniinu příběhu jinak a mýtus o trojské válce už se mi nehodil. Zničehonic do něj s až děsivou přesností zapadl mýtus o Pandoře. Takže jsem v něm nechal všechny scény, kde slečna Justineauová čte dětem z knihy řeckých mýtů, ale změnil jsem báje, které předčítá.

Krása Pandořina mýtu je v tom, že s příběhem souvisí v mnoha rovinách. Pořád se k němu vracíme a pokaždé znamená něco jiného. A když se dostanete až na konec knihy, uvědomíte si, jak přesně Melaniina volba zrcadlí volbu Pandořinu.

Ovlivnili vás při psaní tohoto románu nějakí další autoři?

Velmi obecně to byl Gene Wolfe. Jeho tetralogie o Mučiteli představuje svět, který existuje v nepředstavitelně vzdálené budoucnosti — je tak daleko, že nepřežilo téměř nic, co jsme napsali nebo postavili. Je to ponurý svět, ale Wolfe ho popisuje s dechberoucí lyrickou krásou a všechny čtyři knihy plní pozoruhodnými objevy. Mění měřítko i perspektivu tak, že vás nutí se podívat na naši současnost a vidět ji jako nikdy předtím. Netvrdím, že mně se to podařilo, nebo že jsem se o to snad pokoušel, ale kdykoli tvořím nějaký svět, musím se k Wolfeho knihám v duchu vracet.

A zrovna mě napadlo, že jednou z mých oblíbených pasáží v Mučitelské sérii je volné převyprávění řeckého mýtu – o Theseovi a Minotaurovi!

Jaké to bylo, psát scénář ve stejnou dobu jako samotný román?

Bylo to ohromně uspokojivé. Obě verze se liší, ale myslím, že jedna podporovala druhou.

Snažil jsem se najít dvě různá řešení pro stejný soubor narativních problémů. Každé médium má svůj narativní slovník či paletu, nebo jak tomu chcete říkat. S některými problémy si poradí naprosto skvěle, jiné nedokáže vyřešit vůbec, jdou proti samotné podstatě. Takže pokud vyprávíte ten stejný příběh různými médii, zjistíte, že se vydáváte po odlišných cestách. Nebo byste alespoň měli. Protože se snažíte přimět příběh promluvit vlastním hlasem, ale ve dvou odlišných jazycích.

S tím určitou zkušenost mám, protože už jsem pracoval s mnoha různými médii — s komiksem, prózou, scénáři — a také jsem adaptoval díla ostatních z jednoho média do druhého. Filmy a romány na komiks, knihy na film a tak dále. Ale ještě nikdy jsem nevyprávěl ten samý příběh ve dvou různých formách současně. Přiznám se, že bych to vřele doporučil. Zvýrazní to některá vaše rozhodnutí a někdy vám taková práce ukáže možnosti, kterých byste si nevšimli, pokud byste k příběhu přistupovali ze svého obvyklého úhlu pohledu.

Když na to teď vzpomínám, je to zřejmě důvod, proč *Všemi dary obdarovaná* skončila tak odlišná od toho, jak obvykle píšu. Začala jako cvičení. Jakmile jsem souhlasil, že povídku do Charlaininy a Toniiny antologie napíšu, vystoupil jsem ze své komfortní zóny. Vydal jsem se náhodným směrem a objevil spoustu nečekaného.

Rozhovor je převzat z originálního vydání knihy *Všemi dary obdarovaná*. Z angličtiny ho přeložila Lucie Horáková.